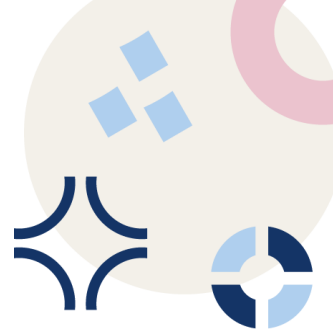




Hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys 68/2024 vp eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua valiokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle ulkomaalaislain 72 a §:n muuttamisesta ja ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain 72 §:n muuttamisesta.

Esityksen muutoksella ollaan nostamassa työntekijän oleskeluluvan tulorajaa niin, että se on alakohtaisen työehtosopimuksen minimi, kuitenkin vähintään 1600 euroa kuukaudessa. Lisäksi esitetään muutosta, että jatkossa tulorajoista päätetään valtioneuvoston asetuksella.

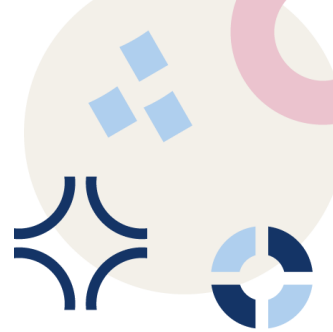
Keskuskauppakamari kannattaa hallituksen tavoitetta siitä, että työperäisen maahanmuuton on vahvistettava julkista taloutta. Keskuskauppakamari tukee myös tavoitetta, että Suomeen töihin tullut työntekijä pystyisi lähtökohtaisesti elättämään itsensä palkallaan. Keskuskauppakamari pitää kuitenkin mekaanista 1600 euron tulorajaa ongelmallisena.

Keskuskauppakamarin mukaan tulorajaa ei pitäisi asettaa alakohtaisen työehtosopimuksen minimipalkkaa korkeammalle tasolle. Eli jos alalla on olemassa työehtosopimus, tulisi työehtosopimuksen vähimmäisansion olla ensisijainen tuloraja. Asetettava 1600 euron tuloraja voisi enintään toimia perälautana aloilla, joilla ei ole voimassa olevaa työehtosopimusta. Keskuskauppakamarin mukaan vähimmäispalkoista sopiminen kuuluu ensisijaisesti työelämän osapuolille.

Hallituksen esityksen mukaan 1600 euron palkkatuloihin ei lasketa mukaan palkanlisä tai vuosilomiin liittyviä korvauksia. Palkanlisät voivat olla esimerkiksi iltalisiä, työn vaativuuteen tai henkilökohtaiseen suoriutumiseen liittyviä lisä ja niiden merkitys tulonmuodostuksessa voi olla merkittävä esimerkiksi matkailu- ja ravitsemusalailla. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan 1600 euron kuukausittaisen vähimmäisansion muodostumisessa tulisi huomioida arvioidut palkanlisät ja lomakorvaukset.

Esityksen mukaan jatkolupahakemuksiin uutta palkkarajaa sovellettaisiin kolmen kuukauden kuluttua voimaantulosta. Keskuskauppakamari kiittää siirtymäajan asettamisesta mutta toteaa, ettei 1600 euron tuloraja tulisi ottaa käyttöön vain uusissa työhön perustuissa oleskeluluvissa. Nykyisen tulorajan puitteissa Suomessa tällä hetkellä työskenteleviltä henkilöiltä ei pidä evätä jatkolupaa uuden tulorajan takia. Ei ole kansantalouden näkökulmasta perusteltua, että jo Suomeen integroituneita työntekijöitä pakotettaisiin käytännössä poistumaan maasta nostetun tulorajan takia. Ikääntyvä Suomi tarvitsee kipeästi työntekijöitä myös ulkomailta.

Keskuskauppakamarin arvion mukaan 1600 euron tuloraja estäisi sen, että maahantulijat tekisivät osa-aikatyötä. On kuitenkin aloja, joilla yritystoiminnan esimerkiksi kausiluonteen takia henkilöstöä rekrytoidaan osa-aikatyöhön. Esitetty tulorajan nosto heikentäisi osa-aikaisen työvoiman saatavuutta, aiheuttaisi työvoimakustannusten nousua ja heikentäisi siten joidenkin yritysten kustannuskilpailukykyä.



Hallintovaliokunnalle

Keskuskauppakamari huomauttaa, että perheenyhdistämisen tulorajat ovat Suomessa varsin korkeat, ja nousevat 1.11. alkaen. Käytännössä perheenkokoajan tulee tienata vähintään 3900 euroa kuukaudessa saadakseen Suomeen puolison ja kaksi lasta. Kun perheenkokoaminen ei tule kyseeseen, on tyypillinen ratkaisu etsiä puolisolle töitä työntekijän oleskeluluvalla. Tulorajat eivät kuitenkaan mahdollista myöskään puolisolle osa-aikatyöntekoa, mikäli tulot jäävät alle 1600 euron. Olisikin perusteltua, että hallitus osana selvitystään perheenyhdistämisen tulorajoista ottaisi tarkasteluun perheenjäsenen työnluvan toimeentulovaatimukset.

Keskuskauppakamari suhtautuu varauksellisesti myös siihen, että tulorajoista päätetään valtioneuvoston asetuksella. Tämä mekanismi loisi yrityksille varsin ennakoimattoman näkymän kansainvälisten työntekijöiden palkkakustannuksiin liittyen. Se että valtioneuvosto asetuksella täysin mielivaltaisesti valitsisi jatkossa tulorajan kansainvälisten työntekijöiden oleskeluluvan perusteeksi, saattaisi väärin asetettuna johtaa siihen, että kansainvälisten työntekijöiden rekrytointi ei olisi mahdollista matalapalkkaisilla aloilla, joilla työntekijöitä nimenomaan tarvitaan. Väärin asetettu tuloraja saattaisi merkittävästi vahingoittaa yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä heikentää yritysten halukkuutta rekrytoida kansainvälisiä työntekijöitä. Ikääntyvä Suomi tarvitsee kipeästi työvoimaa myös ulkomailta pystyäkseen ylläpitämään hyvinvointivaltion rahoituksen kestävällä pohjalla.

